

Efsane gerçek çıktı: İşte İbrahim .Evet, efsane gerçek çıktı. Türkiye'nin nükleer başlıklı füzeleri vardı. Ama bu füzeler ABD'nin 'geçici' hediyesiydi. Üstelik, NATO ülkelerinden başka gönüllü çıkmayınca ABD, Rusya'ya gözdağı verecek nükleer başlıklı füzelerden 15'ini Türkiye'ye 1961'de teslim etti. İzmir Çiğli'ye yerleştirilen ve 'İbrahim' adı verilen füzeler, ABD'nin Rusya ile Küba krizini aşmadaki kozu olunca 1963'te geri götürüldü.

ABD 2 BİN TÜRK SUBAY-SİVİL EĞİTTİ

İzmir Çiğli'de konuşlu füzeler için Türkiye'nin toplamda görevlendirdiği asker-sivil personel sayısı 2 bini buldu. Türkiye'nin füzelerin idaresini devralması için ABD'ye eğitime gönderilen subaylar, 18 Nisan 1962'de deneme atışı da yaptı. NASA'nın Cape Canaveral'daki üssünde tamamen Türkler'in komutasındaki bir Jüpiter füzesi başarıyla fırlatıldı.

Türkiye'deki füzelerin başından ilginç olaylar da geçti. Füzeler açıkta durduğu için çevredeki köylüler ne olduklarını soruyordu. Onlara füzelerin minare olduğu anlatılıyordu. ABD Senatosu bir araştırma için geldiği Çiğli'de bir füzenin motoruna bir kurşun isabet ettiğini de ortaya çıkardı. Bir füzenin de elektrik bataryasının patladığı ve kontrol panelinin bozulduğu anlaşıldı.

En son Wikileaks belgelerinde yazınca bir kez daha gündeme gelen İncirlik Üssü'nde nükleer silah olup olmadığı tartışmaları tekrar alevlendi. Türkiye'de nükleer silah olduğu ise bir dönemherkesçe biliniyordu.

TÜRK BAYRAKLI NÜKLEER

Siyaset tarihine geçen ve 1962'de ABD ile Sovyetler Birliği'ni nükleer savaşın eşiğine getiren Küba füze krizinin, Türkiye'deki Jüpiter füzeleri ile Küba'daki Sovyet nükleer füzelerinin karşılıklı çekilmesiyle son bulduğu ortaya çıktı. ABD Hava Kuvvetleri Tarih Araştırmaları Ajansı, ABD

Silah Kontrol ve Silahsızlanma Ajansı, Ohio ve Tufts Üniversitesi'nin finansmanıyla 1997 yılında hazırlanan ve daha sonra kitaplaştırılan bir araştırma ise nükleer başlıklı Jüpiter füzelerinin komutasının Türk ordusunda olduğunu tarihe not düştü. 1 Haziran 1960'ta teknik anlaşmanın imzalanmasıyla yer araştırmaları sonucunda nükleer füzelerin İzmir Çiğli'ye yerleştirilmesi uygun bulundu. 5 fırlatma rampası ve nükleer başlıklarıyla 15 Jüpiter füze yerleştirilecekti. Hedef ise Sovyetler Birliği'nin batısındaki nükleer füze üsleriydi. Türkiye'nin bu füze üssünü idare edecek personeli olmadığı için Türk subaylar ABD'ye eğitime gönderildi.

IBRM, İBRAHİM OLDU

'Orta menzilli balistik füze'nin İngilizce kısaltması IBRM olunca füzelere de "İbrahimII" kod adı verildi. "İbrahimI"in olup olmadığı ise araştırmalarda ortaya çıkmadı. İbrahim'e dönüşen füzelerin ilk partisi ve ilk fırlatma rampası Çiğli'de 6 Kasım1961'de faaliyete geçti. Füzelere Türk bayrakları çizildi. 1962'de bütün İbrahim'ler operasyonel hale geldi. 22 Ekim 1962'de füzeler tamamen Türk ordusuna devredildi. Aynı ay ABD ile Küba arasındaki krize Rusya da müdahale edince füze krizinin çözüm anlaşmasına Türkiye'deki füzeler de girdi ve bir süre sonra füzeler söküldü. Türkiye İbrahim'lerin sökülmesine dirense de ABD'nin daha çokmodern silah vermesi karşılığında füzeler söküldü.

HİROŞİMA'YA ATILAN BOMBANIN 100 KATI GÜCÜNDE

'İBRAHİM' adı verilen Jüpiter füzesinin 1963 yılında Çiğli'de sökülmesine az bir zaman kala çekilen fotoğrafında da görüldüğü gibi üzerinde Türk bayrağı vardı. Resimde net gözükmese de bayrağın altında bir ok ve nükleer bombanın patlamasından sonra ortaya çıkan mantar bulutu çizimi de bulunuyordu.

MOTORU 'ETEKLİ'

Füzeler açıkta durduğundan motor bölümü, dış etkenlere karşı 'etek' adı verilen bir muhafaza içinde duruyordu. Füze fırlatılacağı zaman 'etek', çiçek gibi açılıyordu. Jüpiter, açık hedef olduğu için savaş halinde 15 dakikada fırlatılması gerekiyordu, bu yüzden nükleer başlıklar sürekli takılıydı. Füzenin uzunluğu 18 metre, çapı ise 2.74 metreydi. Her bir nükleer başlık 1.44 megaton kapasitesiyle Hiroşima'ya atılan bombanın 100 katı gücündeydi.

FÜZELER TÜRKİYE'YE NASIL GİRDİ?

ABD'li araştırmacı Philip Nash'in Other Missiles of October (Diğer Ekim Füzeleri) başlıklı araştırmasına göre füzelerinin Türkiye macerası şöyle: ABD 1957 yılında NATO üyelerine orta menzilli balistik nükleer füze olan Jüpiter'i yerleştirmeyi teklif etti. ABD Başkanı Eisenhower, füze verilecek ülkelerde yerel personel kullanılmasına karar verdi. Fırlatma anahtarı bir ABD ve bir yerel subayda duracaktı.

Onun dışında Amerikalı gözlemcilerin de olacağı füze üssü, yerel kuvvetlerce komuta edilecekti. Türkiye aynı yıl füzelerin kendi topraklarına yerleştirilmesi için başvurdu. Dönemin ABD Silahlı Kuvvetleri Avrupa Başkomutanı Lauris Norstadt, hükümetine "Türkler savaş yanlısı... Savaş istekleri artar' diye rapor verdi. Bunun üzerine Türkiye ile müzakere

başlatılmadı. Ancak, İtalya dışında hiçbir ülkeden olumlu sonuç alınamayınca 1959'da Türkiye'ye füze verilmesine yeşil ışık yakıldı. 19 Eylül 1959'da iki ülke anlaşma imzaladı. Seçkin Ürey / Habertürk